

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka XXXIV.

Vydána dne 24. března 1920.

Obsah: (Čís. 158. a 159.) 158. Zákon o správním soudnictví u úřadův okresních a župních. — 159. Nařízení, kterým se mění a doplňuje nařízení ze dne 25. července 1919, č. 465 Sb. z. a n., o úpravě vztahů mezi námezdními mlýny a pěstiteli obilí při mletí, šrotování a čištění obilí v Čechách.

Čís. 158.

Zákon ze dne 9. března 1920 o správním soudnictví u úřadův okresních a župních.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

DÍL PRVNÍ.

Organisace správního soudnictví.

§ 1.

Správní soudnictví (správní jurisdikci) vykonávají u okresních úřadův okresní senáty, u župních úřadův župní senáty.

I. Okresní senáty.

§ 2.

Okresní senát skládá se z okresního náčelníka a 2 přísedících.

§ 3.

Okresní náčelník může pověřiti svým zastupováním některého z úředníků okresního úřadu, který složil praktickou zkoušku politickou, a dekretem županovým byl k tomu zmocněn.

V tomto případě má zástupce provésti mimo nutné případy celé řízení od začátku až do konce.

§ 4.

Okresní náčelník nebo jeho zástupce řídí jako předseda senátu celé řízení, přísedící mají toliko právo účastniti se ústního líčení a právo hlasovati při usneseních a rozhodnutích, ať jsou činěna v ústním líčení, po ústním líčení, či bez něho.

§ 5.

Pro každé místo přísedícího buď současně ustanoven i jeden náhradník.

Náhradník měžž pokud lze bydliště v sídle okresního úřadu.

Ustanovení přísedících a jejich náhradníků.

§ 6.

Župan stanoví v září každého roku, kolik třeba zříditi senátů a kolik míst přísedících pro správní soudnictví u okresního úřadu na příští rok, a oznámí to okresnímu výboru.

§ 7.

Okresnímu výboru přísluší, aby v listopadu každého roku zvolil pro příští rok tolik přísedících a náhradníků, kolik jich župan určil. Volby se konají podle zásady poměrného zastoupení a podle pravidel stanovených jednacíím řádem okresního výboru.

§ 8.

Voleni býti nemohou úředníci okresních a župních úřadův v činné službě, dále osoby, jež nemohou býti voleny do okresního výboru, členové zákonodárných sborů a příslušného okresního výboru i župního zastupitelstva. Zároveň nemohou býti členy osoby, jež jsou ve svazku manželském nebo příbuzní nebo sešvakření do druhého stupně.

§ 9.

Nebylo-li zvoleno tolik přísedících a náhradníků, kolik jich zvoleno býti mělo, přísluší župnímu výboru, aby na neobsazená místa přísedících a náhradníků sám do jednoho měsíce volbu provedl podle předpisů platných pro volby v župních výborech. Neučiní-li tak, přísluší županovi, aby přísedící a náhradníky sám jmenoval.

§ 10.

Přísedící a náhradníci buďtež okresním náčelníkem vyzváni, aby se do 14 dnů vyjádřili, zda úřad přijímají. Neprohlásí-li se do této lhůty, rozumí se tomu tak, že úřad odmítají, a buďtež vykonány volby nové. Ve vyzvání buďtež upozorněni na tyto následky.

§ 11.

Přísedící a náhradníci mohou další vykonávání úřadu odmítnouti ze závažných důvodů.

O tom, zda jsou závažné důvody, rozhoduje s konečnou platností okresní výbor.

§ 12.

Byla-li by činnost okresního senátu úmyslnou neúčastí přisedících neb náhradníků trvale znemožňována, může župan vysloviti, že správní soudnictví okresnímu senátu příslušející přechází na rok na předsedu senátu.

§ 13.

Přisedící a náhradníci vykonávají svůj úřad jako úřad čestný, mají však nárok na cestovné a diety, jež určí župní úřad vyslechnuv okresní výbor. Náklad se hradí z prostředků státních.

§ 14.

Přisedící a náhradníci budou okresním náčelníkem vzati do přísahy. Přísežní formule bude určena nařízením.

§ 15.

Náhradník nastupuje, nemůže-li přisedící dočasně vykonávati svůj úřad.

Je-li nemožnost ta trvalá, nebo zemře-li přisedící, nastupuje za něj trvale náhradník, za nějž budiž provedena nová volba.

Totéž platí, nemůže-li náhradník vykonávati trvale úřad svůj nebo zemře.

§ 16.

Byl-li zřízen jediný stálý senát, buďtež přisedící povoláváni k vykonávání svých funkcí podle pořadu, který určí na celý rok napřed okresní náčelník. Pořad ten smí býti změněn, nelze-li ho zachovati. Změna vyžaduje schválení županova.

Nemůže-li přisedící, nebo jeho náhradník, který podle pořadu byl na řadě, k líčení se dostaviti, přísluší předsedovi okresního senátu, aby povolal kteréhokoli jiného přisedícího.

§ 17.

Je-li třeba zříditi několik senátů okresních, jest okresnímu náčelníku na vůli necháno, senáty ty utvořiti podle obvodů místních, nebo podle povahy agendy anebo podle okolností jiných. Přisedící buďtež jednotlivým senátům přikázáni k vykonávání svých funkcí v pořadu, který určí okresní náčelník (§ 16).

§ 18.

V složitějších věcech může předseda senátu učiniti opatření, aby byl k líčení přibrán i třetí přisedící, který nastupuje tehdy, když by některý přisedící průběhem líčení ubyl.

II. Správní jurisdikce v městech s vlastním statutem.

§ 19.

V městech s vlastním statutem a ve městech municipálních jest povolán k výkonu správního soudnictví starosta města spolu se dvěma přisedícími.

§ 20.

Nesložil-li starosta sám některé z praktických zkoušek právních, musí, v ostatních případech může, k řízení přeličení zříditi zástupce z řady úředníků městských, kteří složili některou praktickou zkoušku právní a byli k tomu pověřeni županem, v Praze ministrem vnitra.

§ 21.

Starosta obce určí v září každého roku, kolik třeba zříditi míst přisedících pro příští rok, a oznámí to městskému zastupitelstvu, aby zvolilo potřebný počet přisedících a náhradníků.

Volení býti nemohou, kdož jsou aktivními úředníky nebo zřizenci obce nebo nadřízeného župního úřadu, dále členové nadřízeného župního zastupitelstva nebo senátu, členové zákonodárných sborů a ti, kdož nemohou býti voleni do obecního zastupitelstva nebo do obecní rady.

Volba se provádí v listopadu každého roku podle zásady poměrného zastoupení a podle předpisů platných pro volby, jež přísluší konati městskému zastupitelstvu.

§ 22.

Přisedící a náhradníci senátu, kteří by ztrátou času při výkonu této funkce utrpěli hmotnou újmu, mají nárok na náhradu dietami, jež určí městské zastupitelstvo.

§ 23.

Jinak platí obdobně předpisy o okresních senátech.

III. Župní senáty.

§ 24.

Župní senát skládá se ze dvou úředníků a tří přisedících. Jako úředníci náležejí k župnímu senátu župan a jeden úředník konceptní nebo odborný župního úřadu.

§ 25.

Župan jest předsedou senátu; může však se souhlasem ministra vnitra pověřiti svým zastupováním i některého vyššího konceptního úředníka župního úřadu.

§ 26.

V říjnu každého roku určí župan na příští rok, kolik míst přisedících třeba zříditi, a učiní o tom sdělení župnímu zastupitelstvu.

§ 27.

Župní zastupitelstvo vykoná volby předsedících a náhradníků podle zásady poměrného zastoupení a podle pravidel platných pro volby župního výboru.

§ 28.

Nebylo-li zvoleno tolik předsedících a náhradníků, kolik míst třeba obsadit, přísluší županovi, aby jmenoval sám nedostávající se předsedící a náhradníky.

§ 29.

Předsedící a náhradníci buďtež dotázáni županem, zda úřad přijímají. Neodpovědí-li do 14 dní, má se za to, že úřadu nepřijímají. V tomto případě buďtež provedeny nové volby. Ve vyzvání buďtež upozorněni na tyto následky.

§ 30.

Předsedící i náhradníci vykonávají svůj úřad jako čestný; mají však nárok na cestovné a diety ze státní pokladny, jež určí ministerstvo vnitra.

§ 31.

Župan má na vůli stanovit senáty správního soudnictví, buďtež podle obvodů místních nebo podle povahy agendy nebo podle okolností jiných.

§ 32.

Jinak platí pro župní senáty obdobně předpisy o senátech okresních.

§ 33.

Bližší předpisy o ustanovení senátů a povolávání předsedících a náhradníků u okresních a župních senátů a měst se zvláštním statutem (municipálních) vydá ministr vnitra nařízením.

DÍL DRUHÝ.

Příslušnost jurisdikčních senátů.

§ 34.

Okresní senáty jsou povinny rozhodovati právní věci, jež podle platných předpisů náležejí do působnosti oněch úřadův okresních, u nichž jsou okresní senáty zřízeny.

Župní senáty jsou povinny rozhodovati právní věci, jež podle platných předpisů náležejí do působnosti oněch úřadův župních, u nichž jsou župní senáty zřízeny.

§ 35.

Právní věci rozumí se v tomto zákoně každá záležitost, v níž vystupuje před úřadem aspoň jedna strana.

§ 36.

Stranou ve smyslu tohoto zákona rozumí se každá fysická nebo právnická osoba, která podle platných předpisů jest oprávněna takovým způsobem hájiti u okresních nebo župních úřadů svého práva nebo právního zájmu, že úřady ty jsou povinny o tom jednati a vydati vyřízení.

Také veřejné korporace a úřady pokládají se za strany, pokud jsou povinny hájiti veřejných zájmů jim svěřených před úřady, jež vykonávají správní soudnictví.

§ 37.

Trestní věci policejní jsou z působnosti okresních a župních senátů vyloučeny.

V prvních 5 letech ode dne účinnosti tohoto zákona mohou býti vládním nařízením některé právní věci z působnosti okresních a župních senátů vyňaty.

Vláda jest povinna nařízení ta předložiti Národnímu shromáždění do 4 neděl po nejbližší jeho schůzi ke schválení.

Odepře-li některá sněmovna schválení, pozbývají nařízení ta platnosti dnem odepření.

§ 38.

Zvláštní předpisy, které dovolují proti nějakému rozhodnutí nebo opatření politických úřadů nastoupiti pořadem soukromého práva, zůstávají v platnosti a nemá v těchto případech správní soudnictví místa.

§ 39.

Působnost vyhrazená jednotlivým ministerstvům v právních věcech není tímto zákonem dotčena.

DÍL TŘETÍ.

Zahájení správního soudnictví.

§ 40.

Okresní a župní úřady zakročují jednak k žádosti strany, jednak z úřední povinnosti.

Každá fysická nebo právnická osoba, veřejná korporace nebo úřad, jež jest pokládán v nějaké záležitosti za strany, mohou se dovolávati správního soudnictví.

§ 41.

Jestliže podle platných předpisů jsou úřady, u nichž jsou zřízeny okresní nebo župní senáty, povinny v právních věcech stran zakročovati z moci úřední, mohou, vyžaduje-li toho veřejný zájem a je-li nebezpečí v prodlení, samy v právní věci učiniti rozhodnutí nebo opatření a o tom

strany vyrozuměti. K vyrozumění buď připojena doložka, že proti opatření nebo rozhodnutí tomu může strana podati do 14 dnů odpor u úřadu, který opatření nebo rozhodnutí vydal.

Byl-li odpor podán, rozhoduje o něm v správním soudnictví příslušný senát.

§ 42.

Předpisy, podle nichž úřady okresní a župní mohou činiti mocí donucovací opatření nebo rozhodnutí, nejsou dotčeny tímto zákonem.

§ 43.

Okresní a župní senáty vyřizují věci do jejich působnosti náležející ve zvláštním řízení správním, jež upravuje zákon.

§ 44.

Zákon tento nabývá účinnosti společně se zákonem o okresních a župních úřadech.

Okresní a župní senáty budou zřízeny teprv, až zákon vzpomenutý v § 43 nabude účinnosti.

§ 45.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Švehla v. r.

Čís. 159.

Nařízení presidenta zemské správy politické v Praze ze dne 10. března 1920, čís. 18-M 2235, čís. z. sp. p. 66268,

kterým se mění a doplňuje jeho nařízení ze dne 25. července 1919, č. 465 Sb. z. a n., o úpravě vztahů mezi námezdními mlýny a pěstiteli obilí při mletí, šrotování a čištění obilí v Čechách.

Na základě § 3, bodu 2., nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. června 1919, č. 354 Sb. z. a n., o úpravě obchodu obilím a mlýnskými výrobky nařizuje se pro Čechy tento doplněk 2. odstavce § 7 a tato změna § 17 nařízení presidenta zemské správy politické v Praze ze dne 25. července 1919, č. 465 Sb. z. a n.:

Článek I.

2. odstavec § 7 doplňuje se touto druhou větou:

V případech, kde vydané mlecí výkazy (pokud jsou vydávány jiným místem než okresním

obilním úřadem) musí býti ještě vidovány okresním obilním úřadem, počíná doba platnosti výkazů ode dne tohoto vidování.

Článek II.

Ustanovení § 17 se zrušuje ve svém nynějším znění a bude zníti takto:

§ 17.

Pro mlýny parní nebo mlýny s umělým pohonem stanoví se plat

za mletí bez ohledu na druh obilí částkou 12— K
za šrotování bez rozdílu obilí částkou . . . 440 K
a za čištění polních plodin částkou . . . —70 K
za 1 q obilí.

Pro mlýny vodní a pro mlýny s pohonem kombinovaným, u kterých jest rovnováha obou používaných hnacích sil (vodní a umělé), stanoví se plat

za mletí bez ohledu na druh obilí částkou 10— K
za šrotování bez ohledu na druh obilí
částkou 380 K
a za čištění polních plodin částkou . . . —60 K
za 1 q obilí.

Procento rozprašku nesmí převyšovati při semilání pšenice a žita 3% a při semilání ječmene 3½%, při šrotování 2%. Dosáhne-li mlynář při semilání nebo šrotování většího výtěžku výrobků, než který vyplývá po odečtení přípustného rozprašku, musí i tento přebytek vydati pěstiteli obilí.

Mlynáři i jeho personálu jest přísně zakázáno bráti, ať již v jakékoliv formě, nějaké odměny mimo shora uvedené sazby, které se musí platiti jen v penězích. Zásadně jest nepřipustno přenechatí mlynáři neb jeho personálu určité procento obilí dodaného do mlýna k semletí, šrotování neb k čištění (t. zv. měřičné).

Článek III.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Pro zvýšení sazeb platu mlýnům rozhodujícím jest den výdeje mlýnských výrobků neb plodin ze mlýna bez ohledu na to, kdy obilí bylo do mlýna dodáno ku mletí, šrotování resp. čištění.

President zemské správy politické:

Košina v. r.